

Upplysningar

Ansvar att upprätta avfallshanteringsplan

Den som ansvarar för en mottagningsanordning ska ha en avfallshanteringsplan som är godkänd av Transportstyrelsen. En mottagningsanordning är en fast, flytande eller rörlig anordning som kan tillhandahålla tjänsten att ta emot avfall från fartyg.

Godkännande och revidering av avfallshanteringsplanen

Planen ska revideras och godkännas på nytt med högst 5 års mellanrum eller så snart hamnens drift väsentligen förändrats. En väsentlig förändring av hamnens drift kan vara strukturella förändringar i trafik till hamnen, utveckling av ny infrastruktur, förändringar i fartygens behov av avfallsavlämning, ny teknik för behandling av avfall ombord eller dylikt som påverkar behovet av avlämning så att hamnens befintliga mottagningsanordningar inte längre tillgodoser det behov som finns. Vid revidering ska planen lämnas till Transportstyrelsen på det sätt som styrelsen anvisar, minst tre månader innan föregående plan har löpt ut.

Samråd

I samband med upprättandet och revideringen av avfallshanteringsplanen ska samråd hållas med den kommunala nämnd som ansvarar för den kommunala avfallsplanen enligt miljöbalken, för att säkerställa att hamnens hantering av de avfallstyper som faller under kommunens transportansvar hanteras i enlighet med kommunens avfallsplan¹. Samråd ska även hållas med hamnanvändare och andra berörda parter. Andra berörda parter är exempelvis operatörer av mottagningsanordningar i hamn, organisationer som genomför skyldigheter inom utökat producentansvar och företrädare för det civila samhället. Under planens giltighetstid ska fortlöpande samråd hållas med hamnanvändarna.

Innehåll i avfallshanteringsplanen

Planen ska innehålla följande uppgifter:

1. Hamnens namn och kontaktuppgifter inklusive besöksadress, postadress samt faktureringsadress.
2. Ansvarig person för upprättande och genomförande av planen inklusive kontaktuppgifter.
3. En beskrivning av hamnens verksamhet.
4. Uppgifter om antal fartygsanlöp per år uppdelat i fartygstyper.
5. En beskrivning av avlämningsbehovet utifrån de fartyg som normalt anlöper hamnen.
6. En beskrivning av mottagningsanordningarnas typ och kapacitet samt hur det säkerställts att de är ändamålsenligt placerade. Till planen ska även bifogas en skiss eller karta som visar mottagningsanordningarnas, inklusive tillkopplingspunkternas, position.
7. En beskrivning av hur det säkerställs att anordningarna fungerar klanderfritt och att anordningar som är ur funktion repareras utan onödigt dröjsmål.
8. En beskrivning av hur fartygen kan rapportera brister till den som ansvarar för mottagningsanordningen.
9. En beskrivning av hamnens uttag av avgifter.
10. En beskrivning av förfarandet för samråd.
11. En beskrivning av hur fartygens avlämnade avfallsmängder noteras.
12. För fiskehamnar ska antalet fiskefartyg som är hemmahörande i hamnen anges.
13. Om undantag från kvittokrav anses vara tillämpligt för att hamnen är liten och har obemannade mottagningsanordningar så ska detta motiveras.

För gemensamma planer enligt 1 § ska uppgifterna enligt 1–8 anges för varje aktör.

¹ Avfallsförordningen (2020:614) 4 kap. 8 §.

Vem ansvarar för att ha mottagningsanordningar och en godkänd avfallshanteringsplan?

Den som ansvarar för en mottagningsanordning ska ha en godkänd avfallshanteringsplan. Det är olika aktörer som ansvarar, beroende på avfallstypen. Nedan följer en uppräknig av de olika aktörerna, per avfallstyp.

Oljehaltigt barlastvatten och oljehaltigt tankspolvatten²

- Där olja lastas och där oljetankfartyg lastas med annat än olja så ansvarar avlastaren för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.
- Där fartyg som får föra vatten i bränsletank vanligen lastas ansvarar hamninnehavaren, och där fartyg som får föra vatten i bränsletank vanligen bunkras så ansvarar den som driver bunkringsverksamheten för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.
- Där fartyg repareras ansvarar den som driver reparationsverksamheten för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.

Barlastvatten och tankspolvätska av skadliga flytande kemikalier³

- Där skadliga flytande kemikalier lossas, om det efter lossningen finns kvar lastrester som inte får släppas ut, så ansvarar den som tar emot kemikalierna för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.
- Där skadliga flytande kemikalier lastas, om det från tank som ska lastas måste avlägsnas barlastvatten eller tankspolvatten innehållande lastrester av bulkkemikalier för att lastning ska kunna ske, ansvarar avlastaren för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.
- Där fartyg repareras ansvarar den som driver reparationsverksamheten för att ha mottagningsanordning och godkänd avfallshanteringsplan.

Allt annat avfall från fartyg

I alla hamnar ska det finnas mottagningsanordningar för avfall från fartyg. Då hamnavgift eller motsvarande generell avgift tas ut ansvarar hamnen, och i övriga fall fastighetsägaren, för att ha mottagningsanordningar och godkänd avfallshanteringsplan.

I förordning 1980:789 anges att det ska finnas mottagningsanordningar för annat avfall än förorenat barlast- och tankspolvatten, d.v.s. allt avfall från fartyg, i alla hamnar. Detta betyder att hamnen alltid har en skyldighet att kunna ta emot allt avfall från fartyg. För att inte hamnar ska tvingas ha mottagningsanordningar som aldrig används så är detta krav i föreskrift TSFS 2023:15 förtydligat med att hamnen ska tillgodose behovet av avfallsavlämning från de fartyg som normalt anlöper hamnen. Hamnen ska ha en dialog – samråd, med de fartyg/rederier som använder hamnen och se till att hamnen kan ta emot de avfallstyper och mängder som fartygen behöver avlämna. Dialogen ska vara fortlöpande för att säkerställa att nya behov av avfallsavlämning kan tillgodoses. Det som avses med normalt är att då ett behov av avlämning av en viss avfallstyp har uppstått upprepade gånger så måste hamnen se till att den har möjlighet att ta emot sådant avfall.

² Bestämmelser om mottagning och behandling av oljehaltigt barlast eller tankspolvatten och vem som är ansvarig för detta finns i 3 kap. 1 § lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg och i 3 kap. 2 § förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg

³ Bestämmelser om mottagning av barlastvatten eller tankspolvätska som innehåller lastrester av andra skadliga flytande kemikalier än olja (bulkchemikalier) och vem som är ansvarig för detta finns i 3 kap. 3 § förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg

Vad är en hamn?

Begreppet hamn är brett och avser en plats eller geografiskt område som har skapats genom sådana förbättringsarbeten och med sådan utrustning som huvudsakligen utformats så att det blir möjligt att ta emot fartyg.

Handels- och industrihamn definieras som "en hamn som huvudsakligen tar emot handelsfartyg".

Handelsfartyg definieras som "fartyg som nyttjas kommersiellt för transport av gods eller passagerare, som skolfartyg eller som arbetsfartyg".

Alla hamnar ska upprätta en avfallshanteringsplan och skicka till Transportstyrelsen för godkännande.

Regelhänvisning

- Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg, 3 kap.
- Förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg, 3 kap.
- Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2023:15) om mottagning av avfall från fartyg

Avgift för granskning av avfallshanteringsplan

Transportstyrelsen tar ut en årsavgift för "tillståndsprövning som rör avfallshanteringsplaner i hamnar" enligt Transportstyrelsens gällande föreskrift om avgifter TSFS 2016:105.

Information om hamnens mottagningsanordningar

Enligt 6 kap. TSFS 2023:15 så ska den som ansvarar för en mottagningsanordning offentliggöra nedanstående information på ett lättillgängligt och tydligt sätt samt hålla den uppdaterad. Om det är relevant utifrån hamnanvändarnas behov ska informationen även göras tillgänglig på engelska.

1. Uppgift om var de anordningar som hör till varje kajplats är belägna och deras öppettider.
2. Förteckning över fartygsavfall som normalt hanteras av hamnen.
3. Förteckning över kontaktställen, operatörer av mottagningsanordningar i hamn och de tjänster som tillhandahålls.
4. Beskrivning av avlämningsförfarandet i hamn.
5. Beskrivning av avgiftsuttag i förekommande fall.

Formuläret fylls i elektroniskt och skickas via e-post. Formuläret kan även skrivas ut och skickas per post. Se adressen sist i formuläret.

Under punkt 6 ska varje hamndel/kaj redovisas separat. Består hamnen av flera hamndelar, nyttja bilagan av punkt 6 "Ytterligare hamndelar" i det antal som behövs.

Ytterligare information som inte får plats i de ifyllningsbara fälten kan kompletteras under övrig information på sista sidan.

Datum

1. Hamnens namn och kontaktuppgifter inklusive besöksadress, postadress samt faktureringsadress

Hamn-id används av Transportstyrelsen för att identifiera varje hamn som ansvarar för en avfallshanteringsplan.
Kontakta Transportstyrelsen för att ta reda på ert hamn-id.

Hamnens namn		Hamn-id
Besöksadress		
Postnummer	Ort	
Företagets namn		Organisationsnummer
Telefonnummer	E-postadress	

Faktureringsuppgifter

Ange faktureringsuppgifter till det företag eller den organisation som ska stå för kostnaden.

Företag	Organisationsnummer
Postadress	
Postnummer	Ort
Fakturareferens	

Fyll i uppgifter för hur ni önskar ta emot fakturan, via post, e-faktura, PDF-fil via e-post, faktura via Peppol eller annat samt bifoga erforderliga uppgifter.

OBS! Fyll endast i ett av nedanstående alternativ.

Faktureras via post

Faktureringsadress	
Postnummer	Ort

Faktureras via E-post

E-postadress

Faktureras via Peppol

Peppol-id

Annat

Ange relevanta uppgifter

2. Ansvarig person för upprättande och genomförande av planen, inklusive kontaktuppgifter

Namn	
Telefonnummer	E-postadress

3. En beskrivning av hamnens verksamhet
☐ Industrihamn

Ange vad för slags industriverksamhet som bedrivs

☐ Handelshamn

Beskriv övergripande hamnens verksamhet

Ange alla kajer/hamndelar som ingår i planen, vilka fartygstyper som huvudsakligen tas emot vid dessa samt uppskattat antalet anlöp

Exempelvis, Långa kajen-kryssningsfartyg, ca 50 anlöp per år under sommarhalvåret. Bilkajen – biltransportfartyg, ca 100 anlöp per år.

Kaj/hamndel	Fartygstyp/er	Antal anlöp

Fritext

Finns kajer/hamndelar i anslutning till hamnen som inte ingår i denna avfallshanteringsplan?
☐ Ja

☐ Nej

Om JA, ange namn på dessa och om möjligt verksamhetsansvarig

4. Uppgifter om antal fartygsanlöp per år uppdelat i fartygstyper

Fartygstyp		Antal anlöp per år
Tankfartyg	Kemikalietankfartyg	
	Oljetankfartyg	
Bulklastfartyg		
Torrlastfartyg (General Cargo)		
Containerfartyg		
Rorofartyg		
Passagerarfartyg	Ro-pax	
	Kryssningsfartyg	
Arbetsfartyg		

Annat, specificera nedan:

Av ovanstående anlöp ange hur många anlöp, och vilka fartygstyper, som är undantagna från avfallsavlämning då de medgetts undantag av Transportstyrelsen

Fartygstyp	Antal anlöp

5. En beskrivning av avlämningsbehovet utifrån de fartyg som normalt anlöper hamnen

6. En beskrivning av mottagningsanordningarnas typ och kapacitet samt hur det säkerställs att de är ändamålsenligt placerade

Detta ska anges per hamndel/kaj enligt uppräknningen av hamndelar/kajer som redovisats under punkt 3.

Består hamnen av ytterligare hamndelar, ladda ned enbart denna sida. Den finns under rubriken "relaterade blanketter" på samma plats som denna blankett. Ange antalet ifyllda extrasidor av punkt 6 här, fyll i antalet inskickade ytterligare hamndelar här: och skicka in allt samtidigt.

Skriv hamndel här	Typ av anordning ⁴	Mottagningskapacitet ⁵		Hämtas av ⁶	Öppettider ⁷
Marpol bilaga I – Olja					
		m3	m3/h		
101 - Oljehaltigt länsvatten					
102 - Sludge/oljehaltigt maskinrumsavfall					
103 - Oljehaltigt spolvatten från tankrengöring/oljelastrest					
104 – Förorenat ballastvatten					
105 - Avlagringar och slam från rengöring av tankar					
999 – Annat, specificera					
Marpol bilaga II – Skadliga flytande ämnen, NLS					
201 – Ämnen i kategori X					
202 – Ämnen i kategori Y					
203 – Ämnen i kategori Z					
204 – Andra ämnen					
Marpol Annex IV – Toalettavfall					
401 – Toalettavfall					
Marpol Annex V – Fast avfall					
501 - A. Plast					
502 - B. Matavfall					
503 - C. Hushållsliknande avfall (t.ex. pappersprodukter, lump, glas, metall, flaskor, lergods, porslin osv.)					
504 - D. Matolja					
505 - E. Aska från förbränning					
506 - F. Driftavfall					

Marpol Annex V – Fast avfall, fortsätter nästa sida, sid 8

⁴ Exempelvis fast eller mobil anordning, sugbil/tankbil o.s.v.

⁵ Ange mottagningsanordningens kapacitet i m3 samt hastigheten av mottagningen i antal m3 per timme där detta är relevant (framför allt vid tömning av flytande avfall)

⁶ Ange vilken kommun eller vilket företag som hämtar avfallet

⁷ Ange när avfall kan lämnas till mottagningsanordningen, t.ex. 24t/7dgr, 24t/5dgr, endast kontorstid 7dgr, endast 5dgr, annat – specificera

Marpol Annex V – Fast avfall		Skriv hamndel här:			Forts från sid 7
507 - G. Djurkadaver					
508 – H. Fiskeredskap					
509 – I. Elektroniskt avfall (WEEE)					
510 – J. Lastrester som inte är skadliga för den marina miljön (non-HME)					
511 – K. Lastrester som är skadliga för den marina miljön (HME)					
Marpol Annex VI – Luftföroreningar					
601 - Ozonnedbrytande ämnen och utrustning som innehåller sådana ämnen					
602 - Rester från avgasrening					
Andra avfallstyper som inte omfattas av Marpol					
991 – Passivt uppfiskat avfall					

OBS! Bifoga en karta eller skiss över hamnen

Denna ska vara i form av ett Word-dokument eller som en PDF-fil.

Kartan eller skissen ska tydligt visa var i hamnen det finns fasta mottagningsanordningar och tillkopplingspunkter för avfall i förhållande till de avlämnande fartygen. Fasta mottagningsanordningar kan t.ex. vara miljöstationer där flera sorters avfall kan lämnas, eller platser där avfallscontainrar står placerade. Det kan också vara anslutningspunkter till det kommunala avloppsnätet eller fasta anordningar eller rörsystem för mottagning av olika avfallstyper.

7. En beskrivning av hur det säkerställs att anordningarna fungerar klanderfritt och att anordningar som är ur funktion repareras utan onödigt dröjsmål

Beskriv hur ni uppfyller era skyldigheter att ta emot avfall om befintliga mottagningsanordningar är ur funktion

Beskriv hur ni tillser att mottagningsanordningar repareras utan onödigt dröjsmål

8. En beskrivning av hur fartygen kan rapportera brister till den som ansvarar för mottagningsanordningen

9. En beskrivning av hamnens uttag av avgifter**Tar hamnen ut indirekt avgift?**

Beskriv hur den är beräknad

Tar hamnen ut direkt avgift?

För vilka avfallstyper? Hur beräknas den? Var god beskriv

Redovisa avgiftssänkningen för fartyg som är i drift inom närsjöfart

Avgifterna ska sänkas för fartyg som är i drift inom närsjöfart

Vilka kriterier i enlighet med Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/91 tillämpas

Redovisa avgiftssänkning för fartyg vars konstruktion, utrustning och drift är sådana att det kan visas att fartyget genererar mindre mängder avfall och hanterar sitt avfall på ett hållbart och miljövänligt sätt

10. En beskrivning av förfarandet för samråd

Ange med vilka samråd har hållits inför upprättandet av avfallshanteringsplan

Kommunal nämnd/kommun		Datum för samråd
Kontaktperson	Telefonnummer	E-postadress
Hamnanvändare och andra berörda parter		Datum för samråd

Ange rutin för fortlöpande samråd med hamnanvändarna

11. En beskrivning av hur fartygens avlämnade avfallsmängder noteras

Beskriv hur hamnen kontrollerar vilka avfallsmängder som fartygen lämnar av

12. Gäller endast fiskehamnar

Kom ihåg att bifoga karta eller skiss över hamnens mottagningsanordningar, se punkt 6.